

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Gregorius X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

A N N O
1265.

vel specialiter, sub quacumque verborum forma concessis, aut etiam concedendis, per quæ nullum contra præmissa volumus obstaculum interponi, seu si aliquibus communiter & divisim ab eadem sede indultum existat, vel contingat in posterum indulgeri, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & qualibet alia indulgentia dictæ sedis generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam effectus præsentium possit quomodolibet impediri, & de qua in eis fieri debeat mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat ordinationes & statuta prædicta seu eorum aliquod infringere, vel ipsis ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentate præsumserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Viterbii i. v. nonas Junii, Pontificatus nostri anno IIII.

VI.
Ex Anecd.
Martens
Tom. 2. col.
1816.

Henrico Hugonis Filio Comiti Ruthenensi concedit, ut à nullo Judice sedis Apostolicæ Legato aut subdelegato, possit excommunicari: anno 1268.

C L E M E N S E P I S C O P U S .

Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro HENRICO nato dilecti filii nobilis viri HUGONIS Comitis Ruthenensis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Intendentes quieti tuæ, paterna qua te no-
stum & Ecclesiæ Romanæ devorum prosequimur, benevolentia providere, tuis supplicationibus inclinati, ut nullus iudex à sede Apostolica delegatus, vel subdelegatus ab ipso, executor, aut etiam conservator à sede deputatus eadem, in te possit excommunicationis vel interdicti sententiam promulgare sine speciali mandato sedis prædictæ faciente plenam & expressam de indulto huiusmodi mentionem, auctoritate tibi præsentium indulgemus, præsentibus post triennium minime valituris. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentate præsumserit, indignationem Omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Viterbii Decimo Secundo Calendas Februarii, Pontificatus nostri anno III.

A N N O
1271.

G R E G O R I U S D E C I M U S ,

P O N T I F E X C L X X V I .

A N N O D O M I N I M C C L X X I .

Vide Compendium Vitæ in Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 152.

I.
Ex Archiv.
Ang. Rimer
Tom. 2. pag.
10.

Bulla de Generali Concilio ad Lugdunum assignato: anno 1273.

A N N O
1271.

G R E G O R I U S E P I S C O P U S ,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

In litteris, quas per universos Orbis Principes & Prælatos super generalis convocatione Concilii destinavimus, locum in quo idem Concilium convenire deberet, ex causa duximus subicendum, prædiximus tamen in illis, quod locum eundem ipsis Principibus & Prælati intimare competenti tempore curavimus.

Nobis igitur cum fratribus nostris, huiusmodi loci electionem deducenibus in exactæ discussionis exam, occurrebant hinc inde diversa, quæ disputationem videbantur iudicium alternare.

Nec enim præterit nostræ considerationis indaginem, quam grave, quam durum est locum, Sedis Apostolicæ proprium, in quo præcipuorum Apostolorum glorificatus est exitus, in quo illorum corpora gloriosa quiescunt, terrarum spatio tam diffuso dimittere, tanto locorum intervallo à peculiari nostrorum populo urbis abesse, convicinis partibus, quæ Sedi eidem non solum spiritualiter, sed & temporaliter subesse noscuntur, commoditatem vicinitatis nostræ subtrahere.

Quanta ex absentia Nostra diversis Italiæ partibus possent imminere discrimina? Quantum partium earumdem inveterata scitura, pro redintegrandæ unitatis obtinendo remedio nostro auxilio indigebat? Quantis denique oneribus quantisque laboribus nos, & fratres nostros (quorum aliquos ætas, quosdam debilitas, nonnullos infirmitas, & omnes ad hoc defectudo reddit inhabiles) exponimus non sine rerum dispendiis quæ quasi pro nihilo ducimus, non sine discrimimbus corporum, quæ non facile contemnerunt: Hæc & alia quæ non posset succinctus sermo percurrere in partibus istis locum huiusmodi eligendum concludere videbantur.

Verum ea quæ in eodem sunt agenda Concilio, contrarium suadebant & specialiter negotium Terræ Sanctæ; quam dum creatori omnium cariorem omnibus scriptura describit, satis apertè indicat carissimam procul dubio à nobis habendam; cum soleat, quod est in superioris conspectu præstantius, in subditorum extimatione præstare.

Accedit insuper beneficiorum consideratio, quæ inibi humano generi de divinæ superabundantia gratiæ obvenit; Siquidem salvator hominum operatus est in medio illius Terræ salutem: Ibi sumpsit temporalis nativitatis initium. Ibi conversationis humanæ deduxit tempora: Ibi post probrosa Passionis opprobria, pro redemptione nostra, mortem subiit temporalem, & sui pretiosi effusione cruoris vetus piaculum expiavit.

Numquid igitur non contingent Redemptorum corda, immensa & innumerabilia beneficia Redemptoris? Numquid non accendent cuiusque præcordia, ut ipsi pro tot, quæ nobis tribuit, hoc saltem necessitatis tempore, aliquid rependamus, dum Crucis hostes Crucifixum habentes obstrui, cultores ipsius Christiani nominis Professores, ut Christi cultum de terra deleant, incessanter exterminant & conculcant, ipsos debilitantes viribus, extenuantes opibus, & eorum facies replentes ignominia, ipsosque diversis confusionibus saturantes?

Ad

ANNO
1271.

Ad vindicandas itaque Redemptoris injurias, ad redimenda ignominiosa conculcationis opprobria in redemptis, nostrum, circa terram eandem Creatoris conformantes affectui, ac debita meditatione pensantes, quod ejusdem Terræ subsidium, præcipue de Principum & Prælatorum pender auxilio, quos ultra mentes credimus convenire posse commodius exinanivimus nosmetipsos, & sub spe illius qui dat lapso virtutem, debilitatem nostram contempimus, sub ipsius fiducia, qui de sua misericordia nos confortat, quod intendimus, in eo posse sperantes, parvi pendimus onera, labores consideratione calcavimus, & cæteris nostris ac fratrum nostrorum incommoditatibus in ejusdem considerationis examinatione postpositis, ut Principum & Prælatorum eorundem facilius possimus habere præsentiam, ac terræ prædictæ subventionem efficacius promovere, Civitatem Lugdunensem, quo inibi Concilium cum majore commoditate conveniat, de ipsorum fratrum Consilio duximus eligendam.

Quod Celsitudini tuæ, tenore præsentium, nunciantes, serenitatem Regiam rogamus, & hortamur in illo qui Regibus dat salutem, in remissionem tibi peccaminum suadentes, ut te illi gratificans, qui tot gratis te prævenit, & laborem voluntarium, ad tam sancti, tam utilis negotii promotionem assumens, præfixo per eandem litteras termino, interim ad hoc opportunitate captata, in Civitate prædictâ, una cum aliis Principibus & Prælati, quorum super hoc Dominus corda tetigerit, tuam velis præsentiam exhibere.

Datum apud Urbem veterem, Id. Aprilis Pontificatus nostri anno secundo.

ANNO
1273.
II.
Ex Archiv.
Ang. Ricmer.
Tom. 1.
pag. 4.

Processus Gregorii Papæ contra Guidonem de Monteforti, super morte Henrici de Alania: anno 1273.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Nephandum scelus, scelestæ nephas piacularæ flagitium per flagitiosas impiorum dexteræ, innocentis sanguinis avidas, innoxii cruoris effusione cruentas, & detestandis in commissione horum noxiis invalutas in quondam Henrici de Alania claræ memoriæ Riccardi in Romanorum Regem electi, primogenitum horribili severitate commissa, quamquam & cominus evidentia sui notoria, & eminens per diversa mundi climata jam notoriè divulgata, non sine multa mentis amaritudine recensere compellimur, ut horrenda eorum series cunctis seriose referat, quæ non solum ad extinctum crudeliter, sed & ad crudeles, tam gravia proinde dilapsos in scele- ra, extinctionis actores paternæ compassionis affectum excitavit in patre, justæ prosecutionis motum manifestat in iudice, hoc indicatura præsentibus, hoc fidei testimonio commemoratura futura.

Ut enim illius vices, quas licet immeriti gerimus, implere pro viribus satagamus, qui quanquam misericordiarum Pater & totius consolationis Deus veridice describatur, nihilominus tamen legitur justus Iudex, Deus zelotes, & Dominus ultionum, decet ut & paternam misericordiam devotos prosequamur ad filios, & debitam justitiam obstinatos non omitteremus in reos, parati & redeuntibus de

longinquo apertis occurrere brachiis in ample- xum, & in pertinaces, sui perversi persecutores arbitrii, justè vindicare contemptum.

Recenseatur itaque in auribus omnium omnibus ferè nota severitas, immane spectaculum in conspectu cunctorum, repetitio fidelis & sincera commemoretur.

In cujus consideratione Sanctæ Matris Ecclesie grandis admodum contumelia filiorum corda conturbat: Cultus Divini contemptus fidelium zelum accendit: Inclitorum Principum contemptibiliter sprete præsentia devotorum vota provocat ad vindictam. Jura sanguinis confusa queritur propinqua cognatio, & mirando in stuporem deducitur, ac stupendo miratur naturalia humanæ societatis inmutabilia vincula viliter violata.

Divulgatus fore in omnem terram jam sonus exivit, & in remotos orbis angulos vulgaris fama deduxit qualiter in memoratum Henricum, cruce signatum, de Tunitii partibus in quibus Jesu Christi servitio cum Christiano vacaret exercitu, ad Sedem Apostolicam in Comitiva Carissimorum in Christo filiorum nostrorum Franciæ ac Siciliæ Regum illustrium ad Civitatem Viterbiensem, ubi tunc Romana residebat Curia, venientem; & tandem in quadam Parochiali Ecclesia civitatis ejusdem, pro missarum solemnibus, Sacro quadragesimali tempore constitutum, eidem Regibus in civitate ipsa præsentibus, quondam Symon, & Guido de Monteforti, Germani, ac ejusdem H. amitini fratres, ad quos restituendos ad carissimi in Christo filii nostri E. Regis Angliæ illustri gratiam, qua ipsos fertur eorum gravis culpa privasse, idem H. de voluntate memorati Siciliæ, ac cum mandato ejusdem Angliæ Regum venerat, associatis sibi aliis, Belial filius, cum armis, diabolico incitati spiritu, irruentes ipsum manibus inhumanis, immo prorsus immanibus trucidant.

Hæc mundus clamat, hæc communis assertio publicat; hujus immanitatis ordinem, vel inordinationem potius sic multiloqua vulgi lingua describit.

Memoratus siquidem Guido, in ipso ingressu prædictæ Parochialis Ecclesie, voce terribili comminans, dentibus suis infremuit contra eum exclamans, Proditor Henrice de Alania non evades.

Et subsequenter in ipsum ad hujusmodi subitum clamorem & fremitum omnino impræmeditatum & inscium, paventem non immerito, & propinquantem Altari, ac illi hærentem manibus, tam ipse Guido, quam memoratus Symon, cæterique ipsorum satellites, evaginatis gladiis, & clavis elevatis aggressi, talibus circumdantes eundem saturaverunt se penis illius, ac ponentes ipsum sibi quasi in signum, exciderunt cum vulnere super vulnus, latiusque ipsius, femur, vultum convulnerentes & humbos, præcis sibi nihilominus quasi totaliter quatuor sinistræ manus digitis, qua, ut præmittitur, eidem adhaerebat Altari, & quibusdam Clericis in prædictis solemnibus, eidem H. assistentibus, altero viz, letaliter, reliquo vero satis graviter vulneratis, nec mortuo pepercunt, sed & post mortem illarum, vulnera inferentes eidem, ipsum traxerunt ad Ostita dictæ Parochialis Ecclesie jam extinctum.

Per hæc nimis procul dubio divinum irreverentes in cultum: Graviter in eandem sedem & Ecclesiam Romanam injuriæ: Sacrilegi dictæ immunitatis Ecclesiasticæ infractores: temerarii contemptores celsitudinis Regiæ: Ac sædi humani fœderis subverfores; in lobrinum Fratricidii rei, in hominem homicidæ ac licarii nimium inhumani.

Ubi

ANNO
1273.

Ubi tunc igitur ad Matrem Ecclesiam filialis affectus? Ubi reverentia temporis? Quis talia præterire monstravit? O furor? O rabies! Immo procul dubio rabiosi furoris excessus, qui adeo in rationali Creatura iudicium rationis absorbet, ut cognationem, quam inter homines generaliter natura constituit, ipsi singulariter sic inhumanè prætereant, sic quasi prorsus abjurerent, quod more ferino, efferis animis alterutrum & sæviant in se ipsos.

O quantum hic excessus exceditur, cum in conjunctos sanguine defævitur! O quantum excessui hujusmodi culpæ pondus additur, cum innocens læscitur! Profecto præmissa in eundem H. cum talium & aliarum gravium circumstantiarum aggravatione commissa, non solum ejus innocentia, & mutua ipsius ad committentes cognatio aggravant, sed & ejusdem H. beneficia, in eo saltem quod ad reformationem status ipsorum taliter insiltebat, reddunt procul dubio longe amplius graviora.

Illorum igitur atrocitate commoniti eorum evidentiâ excitati, dicto Simone fatali sorte rebus humanis exempto, memoratum Guidonem, suosque in iis complices & fautores de fratrum nostrorum Consilio, in Palatio Urbeveran. peremptoriè præsentem multitudinem copiosa, in forma citavimus infra scripta. Gregorius Episcopus Servus Servorum Dei: Ad certitudinem præsentium, & memoriam futurorum.

Quondam Henrici de Almania claræ memoriæ, Ricardi in Romanorum Regem electi Præmogeniti sanguis effusus immaniter, & prout in T. 1°. pag. 890. usque hæc quæ sequuntur.

Præmissæ quoque peremptoriæ citationis Edictum in variis locis insignibus solitæ ipsius Guidonis habitationi vicinis, per diversos capellanos nostros, ad hoc specialiter destinatos, fecimus solemniter publicari.

Et licet illud ad ejusdem G. pervenisse notitiam diversarum litterarum clausurarum & patentium nobis ab ipso missarum, quarum aliqua ad nos infra præfixum sibi terminum, aliqua in eodem termino, reliquæ verò post eundem terminum pervenerunt, tenor apertius manifestet; ipse tamen prædictique complices, & fautores, tantis excessibus contumaciæ contemptum addentes, comparere in eodem termino, & postmodum expectati diutius contempserunt.

In primis quidem literis clausis, nobis, ut prædicatur, ante dictum terminum præsentatis, petiit idem G. Fratri suo Amaurico de conductu & securitate idonea provideri, nostram, ut ejus verbis utamur, intrandi curiam, & reverendi, cum expediret, ab ea, ut idem frater suus A. cautè discuteret, & attentè perquireret per quem modum ipse Guido, si ad nostram eum præsentiam venire contingeret, mortalium inimicorum suorum insidias declinare valeret.

In oblati autem, in termino suprascripto, patentibus literis delictum nobis esse notorium, immo etiam à se commissum inficians; & allegans pro eo probabiliter posse negari quod actus transennis notorium diceretur.

Adiecit quod, dato quod dictum Henricum reciderit, causam justissimam habuit, quæ ipsum ab homicidio, sacrilegio, & fratricidio, vel in totum excusat, vel saltem in parte maxima temperat, & remittit pœnam facinorum prædictorum.

Et deinde, conquestus petitam securitatem dicto A. fratri suo fuisse negatam; ac petens differri iudicium idoneo dictus Rex Angliæ Italiam exivisset, & suis nunciis ad proponendas suæ causæ absentiæ, ad quod tamen nullus sufficienter comparuit, audientiam indulgeri subjunxit se paratum ad nostram venire curiam suo lo-

co & tempore, ad Principalem causam justis defensionibus subeundam, dum tamen sibi de intrando, morando, & libere recedendo de ipsa Curia securitas plena daretur.

Ac insuper propositis aliquibus in derogationem Apostolicæ potestatis, quæ quatenus personam nostram contingunt, benigna dissimulatione transimus, adjecto quod causam suam ad futurum Concilium deferret.

In subsequentijs autem litteris nobis ex parte ipsius G. post dictum terminum assignatis, constituit quendam Clericum Procuratorem ad tria viz. ut securitatem plenam, & liberam facultatem omnibus & singulis, qui defensionem Causæ suæ tunc, vel in futurum susciperent postulare: Et citationem à nobis emissam peteret revocari. Ac absentia suæ causas exponeret & probaret, si foret forsitan opportunum.

Sed dictus Clericus, in quorundam Fratrum nostrorum, quos ad id deputavimus, præsentia constitutus, patenter asseruit prædictum mandatum se nolle suscipere securitate pro se, ac universis, & singulis memoratum G. defendere quodcumque volentibus quorum neminem nominare voluit non concessa; quam licet sic vagam non concesserimus sicut ne fuerat concedenda, obtulimus tamen sibi, & publicè fecimus proclamari, quod si vellet ipse, vel quivis alius pro dicto Guidone aliquid allegare, benignam audientiam præstaremus.

In reliquis verò & ultimis litteris inficiatione delicti, petitione securitatis pro dicto fratre suo, querela de ipsa petitione primitus non admittitur, & delatione causæ ad futurum Concilium similibus repetitis, se in denegatione petitionis ipsius in eo quod falso notorium in eadem curia esse dicebat; quod ad voluntatem & consilium dicti Regis Angliæ in causa sua proceditur, & quod prima citatione vocatus extitit ad sententiam audiendam, quodque nimis brevis terminus fuerat assignatus; & illis qui vellent eum defendere, securitas denegata; Nec non & quia tempore feriati processit Citatio, in quo, dicebat sanguinis & atrocium criminum causas non debere tractari se asserens esse gravatum, infra scriptas causas absentia allegavit.

Primò quia, ut dicebat, citatus fuit ad locum non tutum.

Secundò quia dictus Rex Angliæ ausus fuit aliquos inducere, ut eum occiderent in nostra Curia constitutum.

Tertio quia idem Rex publicè se jactavit, quod ipse Guido nunquam eflugeret manus suas, si terram foceri sui exiret, & dixit publicè eam multis, quod omnem securitatem, ad hoc quod ipsum occideret violaret.

Quartò quod Rex ipse per se, ac suos fautores, ipsius Guidonis inimicos pendente Citationem hostiliter invastit eundem.

Quintò quia evidenter se comperisse dicebat, quod præfatus Rex quosdam familiares suos corruperat, ut ipsum occiderent, & si progrediretur ad Curiam, castra, quæ idem G. tenet, promiserunt, eidem Regi tradere, vel suo nomine detinere.

Sextò quia memoratus Rex Angliæ citatione pendente, exercitum, cum quo ipsum Guidonem proponit invadere, præparavit.

Septimò quia idem Guido à sæpe fato Rege Angliæ, ac aliis, tota sua substantia spoliatus, compellitur nudus congregi cum armatis; de causis autem hujusmodi, dictus G. eas, quæ defensionem suæ sufficerent, se obtulit probaturum.

Sanè petitiones, excusationes, obligationes, & allegationes hujusmodi multiplex ratio dissuadebat admittere: Nec enim post oblatas, & concessas, ut in serie citationis nostræ præmit-

ANNO
1273.

titur eidem G. tam evidentes securitates per nos, de fratum ipsorum Consilio approbatas, & sufficientes ac idoneas, cum multa examinatione decretas, locum sibi, circa securitates alias fratris prædicti discussio, aut ipsius G. de deferendo iudicio, quousque Italiam Rex Angliæ prædictus exiret petito vel de loco non ruto allegato contra decretum nostrum, cum tam exacta maturitate interpositum, vindicabat.

Nec petitiones prædictas iustificat aut colorat, quod idem G. se verbaliter seu literaliter obtulit ad nostram, suo loco & tempore, venire Curiam, & principalem causam subire paratum, cum non sit partis, locum iudicii, aut tempus eligere, sed iudicis diffinire; nec dici possit suo, i. e. debito venire loco vel tempore, qui contemnit, statuto sibi per iudicem loco & tempore comparere: Præsertim hoc casu, cum dictus G. ita demum se compariturum obtulerit, si sibi securitas indistinctè ad recedendum de dicta curia præberetur, quæ saltem in illum eventum concedenda non foret, si recessum ipsius Iustitia impediret.

Non igitur se gravatum asserere iuste potest, si concessum non extitit, quod fuit iniuste petiitum: Præfatio nec ex eo, quod ad sententiam audiendam prima Citatio, brevi etiam concessio termino, & in tali negotio tempore quadragesimali processit; cum enim de notoriis agatur excessibus, ad quid aliud, nisi ad sententiam procederet citatio? Aut quare tempus vel temporis indulgeretur diffusio, quam locus aut locorum propinquitas non requirit, cum in notoriis facti examinatio necessatio non procedat? Ad quid temporis beneficium maleficus invocatur, qui tam graviter commisit in illud, tanta & talia in eo maleficia committendo, maxime cum ad sanguinis pœnam agatur: Hoc casu de crimine, & sententia communis, scripta & solemniter id habeat, quod legi, quæ dicto tempore cognitionem inhibere criminalium questionum, sit per consuetudinem derogatum.

Causas quidem absentia, in prædictis ultimis litteris allegatas, etiam, si aliqua ipsarum veritatem haberent, præmissarum securitatum consideratio, & ipsarum causarum inspectio manifestè confutant.

Quæ namque absentia causa, quod Conatus Regis Angliæ ad inducendum aliquos, ut dictum G. in prædicta Curia occiderent? vel iactantia Regis eiusdem, quod idem G. ipsius manus non evaderet, si loci sui terram exiret? Cum ad tuitionem suam, post iter arceptum, ex securitatibus prædictis, in via ei Comitiva militaris accresceret, & tam inibi, quam in præfata Curia nostra sibi protectionis auxilium adderetur.

Quæ insuper absentia causa, quod idem Rex Angliæ per se, quod notoriè noscitur esse falsum, ac suos factores, de quo non est aliquid auditum in Patria, eundem G. fingitur invasisse? nunquid talis insultus occultè fieri potuisset? Nunquid etiam, si ad eum fuisset in veritate processum, eundem G. à iudicio eximeret, aut citationi ritè factæ talibus sibi oblati securitatibus, propterea non parentem à contumacia excusaret?

Quæ iterum absentia causa ex eo quod dictus Rex quosdam familiares memorati Guidonis, ut cum occiderent, & castra ipsius sibi redderent, aut ejus nomine detinerent, asseritur corrupisse? nonne si hoc etiam verum esset eo magis huiusmodi concinnatione comperta, dictus G. sibi consulere potuit, eo consultius procedere, Terram suam aliis fidelibus, & non facile corruptilibus committendo? nunquid ejusdem G. culpas, & tam gravia facinora huius

modi concinnatio expiasset. Aut iudici in facinorosum secundum exigentiam Iustitiæ procedendi arbitrium ademisset.

Nec sufficit, immo nec proficit ad ejusdem absentiam excusandam, quod idem Rex exercitum, cum quo memoratum Guid. proponit invadere, dicitur præparasse: cum sicut præmittitur G. præfatio, inter cætera, obtulimus, non sine derogatione forsitan aliqua Regiæ dignitatis, quod memoratum Regem curiam supra dictam faceremus exire, sibi que loca deputarem de quibus idem G. ejus timere non posset offensam.

Nec etiam spoliationis exceptio in aliquo absentiam excusat eandem, si enim ad bona, quæ sui Parentes in Anglia obtinuerunt, & Francia excipientis feratur intentio quæ spoliatio dici potest in illis quæ ipse nunquam obtinuit, & in quibus nullum unquam jus habuit cum in successione, quoad illa ipsum duo præcesserunt fratres ejus?

Si verò ad ea, quæ idem G. in regno Sicilia, tempore patriati se celeris, obtinebat, exceptio referatur. Consultius excipiens substitisset ut eis se spoliatum non diceret, quæ dictus Rex Sicilia, cujus quoad prædicta bona, iudicio suberat, ad manus suas propter prædicti sceleris evidentiam eodem Rege, ut prædicatur, in dicta Civitate præfente commissi non violenter, sed iuste potius revocavit, ipsum à Vicaria Tuscia, quam ei commiserat, nihilominus amovendo.

Ex quo etiam satis evidenter apparet, quantum idem Guido flagitium, de quo agitur, fore notorium negare sufficit, de quo in ipsum per suum ordinarium jam pœna processit. Quod manifesta, & plurimis nota facti qualitas publicat, & clari tergiversatione aliqua non permittit. Quod etiam ipse, post parrationem illius, subito de ipsa Curia recedendo, plenius sua manifestavit absentia, & manifestè sua fuga detexit: Quod insuper tempore vacantis Ecclesiæ, variis ad fratres nostros destinatis litteris non negavit, sed ejus reum se potius esse confessus. Quod dictus Frater ipsius St. super eodem flagitio, ejus nomine misericordiam postulans, licet sub quibusdam injustis conditionibus, quas nec decebat recipi, nec iustitia suadebat, similiter fatebatur. Quod singulorum vox, continuè, quasi accusationis instantia non cessat incessere: Quod communis assertio sic incessanter accusat, ut effusum sanguinem innocentem per cuiusquam inficiationem operire terra non valeat, nec profundus clamor illius latendi locum inveniat in eadem.

Licet igitur tanta temeritatis audacia omnem ferè acerbitatem pœnæ videatur excedere, ne tamen omnino impunita remaneat, cum soleat ausum impunitas parere ausus, excessum præsumptionis tantæ seviriæ meritißima severitate, quantum nostri partes Officii patiuntur, decrevimus persequendam.

Ideoque, cum eisdem fratribus nostri deliberatione præhabita, de ipsorum consilio, auctoritate Apostolica diffiniendo, pronunciantes, & pronunciando diffinientes memoratum G. de monteforti manifestum tanti flagitii parratorem & notorium tantorum criminum reum extimationis ademptione damnamus; Decernentes ut perpetua uratur infamia, perpetuo sit infamis. Sit prorsus intestabilis, ut nec testari, nec ex testamento, seu ab intestato succedere, vel aliquid ex cuiusquam successione percipere valeat: nec ad reddendum Testimonium admittatur: Bona quoque ipsius, ubilibet constituta, sententialiter publicamus per eos, sub quorum consistunt Dominio, fisci eorum iuris, sine juris alieni præiudicio, applicanda:

ANNO
1273.

ANNO
1273.

Revocationem etiam & amotionem à memoria Rege Siciliae ut praedicitur, factas, ratas habemus & eas volumus perpetuis temporibus observari: In terris quoque, ac aliis bonis Uxoribus suis, ipsi G. omnem jurisdictionem administrationem, & potestatem interdicimus, districte mandantes, quod in illis, vel quibuscumque aliis terris, in nullo penitus obediatur eidem; & si factus fiat, obediens excommunicationis sententia innodamus. Terram verò quae sibi obediens, Ecclesiastico supponimus interdicto, ita quod in illa nullum Ecclesiasticum sacramentum, nisi forsan Baptisma parvulis, ac Pœnitentia, & Eucharistia laborantibus in extremis alicui valeat exhiberi. Omnibus, quae ab Ecclesiis quibuscumque tenebantur, vel tenentur in feudum, seu alio quocumque modo, ipsum omnino privamus ita quod in Ecclesiis ad quas spectant, illa libere sine contradictione aliqua revertantur.

Et ut facinoris huiusmodi per infamiam toto fere Orbe diffusi, poena in ipsius G. diffundenda & duratura posteris, in omnium notitiam futuris temporibus diffundatur, eadem auctoritate statuimus, ut ipsi G. ac descendantibus usque ad quartum gradum ab ipso nisi descendentes iidem super his, vel eorum aliquo ejusdem sedis gratiam meruerint obtinere, nunquam dignitatis portae pateant, nec ad dignitatem aliquam, ipsis, vel eorum alicui pandatur aditus seu ad impetrationem illius, eis vel supplicantibus pro eisdem praestetur auditus: Ad honorem aliquem Ecclesiasticum, seu mandatum, vel quodcumque Officium publicum aut Clericatum seu Clericorum Collegium, Ministerium vel beneficium Ecclesiasticum, seu in regularibus domibus ad eminentiam praelationis cujuscumque nullo unquam tempore ipsorum aliquis assumatur.

Memoratum praeterea G. citra mortis & mutilationis periculum diffidamus, & etiam forbannimus: personam nihilominus ipsius citra idem periculum exponentes, ita quod ab omnibus liberè capi possit.

Quin etiam omnibus Provinciarum praesidibus, quocumque nomine censeantur, nec non potestatibus, consulis, aliisque Rectoribus Civitatum, Castellorum, aliorumque locorum districte praecipimus, ut ipsum G. capiant & ad curiam nostram ducant deputandum carceri, vel alias, prout nobis videbitur castigandum.

Ipsam quoque sacrilegum & contumacem excommunicationis sententia innodamus; decernentes ut omnia loca, ad quae pervenerit, donec ibi praesens fuerit nisi capiatur, vel captus teneatur in eis, ad nos, ut praedicitur deducendus, Ecclesiastico sint supposita interdicto.

Ad haec universis & singulis Civitatibus, Communitatibus, Universitatibus quibuslibet, & personis singularibus Ecclesiasticis & mundanis cujuscumque conditionis aut status existant, etiam si Imperiali vel regali, aut alia quacumque dignitate perfulgeant, hoc generali mandamus edicto, ut nullus dictam Guidonem receperit, vel quantum in eo fuerit, receptari permittat.

Nulla cum Universitas in Potestatem, Consulem, recipiat aut Rectorem, vel ad quodlibet aliud Officium, quocumque nomine censeatur, admittat.

Nullus commercium aliquod, aut Communionem aliquam, nisi forsan in illis, quae ad salutem animae ipsius respiciunt habeat cum eodem.

Nullus ei praestet auxilium, consilium, vel favorem publicum, vel occultum.

Nullus cum ipso Guidone, sub quo vis ingenio, colore, machinatione, vel arte, societatem, seu confederationem aliquam inire praesumat; & si factus scienter praesumptum fuerit, omnes singulares Personas contrarium praesumentes, non obstante qualibet indulgentia, quo quacumque forma, vel expressione verborum, ipsis ab eadem sede concessa, vel in posterum concedenda, quam quoad hoc viribus volumus omnino carere, sententiam excommunicationis, quam ex nunc in ipsos fecimus, incurrere volumus ipso facto.

Universitatem autem, quae factus scienter fecerit, & Terras illorum, qui cum receperint, aut societatem, vel confederationem cum eo inierint, Ecclesiastico supponimus interdicto.

Et nihilominus societatem & confederationem inuas, & in posterum ineundas, etiam si poenitentiam, & juramenti adjectionem vel quacumque fuerint alia firmitate vallata, quatenus in ipsis ejus commodum veritatem, omnino viribus vacuamus, & esse decernimus vacuas, irritas, & inanes.

Vassallos quoque & subditos si quos habet idem G. absolvimus à fidelitate, qua tenentur eidem, juramenta super hoc praestita de potestatis plenitudine relaxantes.

Memoratos verò ejusdem Guidonis in praemissis commissione flagitii complices & fautores excommunicationis & anathematis sententia innodamus, contra eos graviter spiritaliter & temporaliter processuri, prout viderimus expedire.

Ceterum praedictas omnes Excommunicationum sententias sic firmiter, sic inviolabiliter volumus observari, quod absolviendi ab eis, vel relaxandi eisdem, nisi tantum in mortis articulo, tam omnibus Pœnitentiariis nostris, quam quibuslibet aliis Confessoribus generalibus, vel specialibus, seu familiaribus quorumcumque, vel quancumque sublimium Personatum ubilibet constitutum, etiam si eis à nobis vel aliquo praedecessorum nostrorum sub quacumque verborum forma, absolviendi à sententiis fulminis vel Canonis, seu eas relaxandi generalis, vel specialis sit vel fuerit concessa facultas adimimus potestatem.

Ab iis verò mulieres in hoc tantum excipi volumus, ut si solum ratione praestiti favoris in huiusmodi sententias forsan inciderint, possint per suos Diocesanos juxta formam Ecclesiae absolutionis beneficium obtinere.

Actum Palatio nostro Urbe Veteri Calendis Aprilis Pontificatus nostri Anno secundo.

Bulla, de Insigni poenitentia Guidonis de Monteforti, pro eade Henr. de Alemania, & de traditione Guidonis in Carcerem: anno 1273.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Regi Angliae illustri salutem & Apostolicam benedictionem.

Princeps inclite, novit excellentia Regia, quam dicitur, quam dure Guidonis de Monteforte malitiam non omitendo tamen justitiae semitas, sed exquisitis etiam sequendo juris tramites, fuerimus profecti; & ideo non est opus habitum contra ipsum repetitione ali-

ANNO
1273.

III.
Ex Arch.
Rimer Tom.
2, pag. 17.

ANNO
1273.

qua commemorare processum : sed sufficit quae sunt postmodum exinde subsecuta tuae Celsitudini nuntiare.

Et quidem memoratus Guido magnae penitentiae signa praetendens, postquam Florentiam venimus, uxoris suae praesentia, & multiplicatis aliis nunciis institit, multaque, ac longa instantia supplicavit, ut ad nostram permitteretur venire praesentiam; paucis simpliciter ut dicebat, nostris obedire mandatis.

Sed multiplici ejus instantia multiplicem opposuit non solum qualitas offensae, saltem in magni temporis dilacione, repulsam, verum etiam cujusdam nostrae deliberationis examen, quo investigandum fore providimus an contriti & humiliati cordis indicia, quae tanta tamque assidua ejusdem Guidonis instantia verisimiliter arguebat, veritatis munimine fulcirentur, an essent velamine simulationis obducta.

Cumque post modum nos contingeret civitatem Florentinensem exire, idem Guido quasi ad duo miliaria, extra Civitatem eandem, nec non & quidam alii, quos ad hoc sibi Comites habuit, depositis omnibus calciamentis & vestibus, praeter camisas & femoralia, cum cordis ad colla, prostratique in terram, se nobis in via exhibere cum lacrimis; & subsistentibus quampluribus, qui erant in nostro, tunc temporis, comitatu, memoratus Guido cum ejulatu non modico, profusis lacrimis, instantis supplicationis verbis effusus, se *alt & bas*, sine tenore, modo vel conditione aliqua, nostris mandatis exponens, petebat humiliter, supplicabat instanter saltem, ubicumque nobis placeret in carcerem se detrueri, & in absolutionis beneficio misericordiae sibi januam aperiri; nullo penitus adjecto in suis supplicationibus, mediata vel immediate, potrectis, per quod alias derogari posset in aliquo praedicto processui, habito contra ipsum.

Sed nec tunc hujusmodi supplicationem ipsius duximus admittendam nec responsum ipse a nobis habuit aliquod, immo redarguimus potius alios assistentes eidem, quod in talibus nec loci nec temporis competentiam observant: Verum urgente tandem conscientia ne deesse justitiae videremur & contra ipsius debitum Ecclesiae claudere gremium redeunt, de fratrum nostrorum Concilio, in hoc condescendimus instantiae supplicantis.

Mandavimus quidem, per dilectos filios nostros R. S. Angeli, & J. S. Nicolai in carcere Tulliano Diaconos Cardinales, in Urbe merantes, Guidoni praefato in Terra Ecclesiae Romanae, in aliqua arce tuta, locum carceris assignari; & propter nostram de partibus illis absentiam, ipsum Guidonem per Carissimum in Christo filium nostrum Siciliae Regem illustrem & alias personas idoneas inibi cum diligentia custodiri, sicut dilectus filius Gerardus de Roscillone, noster familiaris & Clericus, cui super his, quae tibi ex parte nostra duxerit exponenda, fidem indubitata habere poteris, plenius oraculo viva vocis exponet.

Quid autem circa hoc postmodum actum sit nondum ad nos relatio certa produxit: hoc tamen ideo tibi sic feriosè intimanda decrevimus, ne nostrum processum puritatem tertiae linguae malicia in tuae Celsitudinis auribus fermentaret. Datum Lugdun, tertio Calendas Decembris Pontificatus nostri Anno Secundo.

Bullarium Romanum Continuatio Pars III.

L 2

si ali-

Bulla Regi, de Coronatione proroganda; ne vel suus, vel suorum Praelatorum adventus ad generale Concilium impediretur: anno 1273.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Regi Angliae illustri salutem & Apostolicam benedictionem.

Celsitudini Regiae, fili carissime confidenter exponimus, quod cum non solum noverimus, sed & palpaverimus zelum tuum, quem etiam praesentia opera manifestant ad negotium Terrae Sanctae, non sine admiratione audivimus te coronationi tuae terminum indixisse, qui cum tempore, quod est indictum generali Concilio congregando, in quo debet specialiter dictum negotium promoveri concurrat.

Propter quod & tua subtraheretur eidem Concilio tanto magis necessaria & grata praesentia, quanto ex eo esse potest utilior in promotione negotii supra dicti quod de necessitatibus terrae illius tibi magis, tamquam experto, creditur, plus consilio Principis tanti favebitur, plures sequaces inveniet benignitas & liberalitas consulentis; & Praelatis Regni tui, vel ab ejusdem coronationis solemnitate, quam tamen desideramus cum solemnitate debita & operata prosperitate procedere, vel ab ipso Concilio, quod dispendiosum foret admodum & absurdum, necessitas absentiae immineret.

Ideoque serenitatem Regiam & paterna sollicitam fiducia, & intento rogamus ac hortamur affectu, quatinus benigna meditatione pensabis discriminibus, quae de tali concursu temporum imminet, illis Sanctis & piis operibus, quae sunt in dicto Concilio promovenda, & specialiter Terrae negotio memorata, sic per accelerationem, vel prorogationem dictae coronationis illis occurras, quod nullo modo propter hoc tuus vel eorundem Praelatorum ad idem Concilium impediri possit adventus; sed praedictorum negotiorum efficax tua, & eorundem Praelatorum promotio, tibi apud Deum aeternae retributionis cedat ad meritum, & apud homines ad laudis titulum sempiternum.

Datum Lugdun. Calendas Decembris Pontificatus nostri Anno Secundo.

Bulla Regi Angliae, se non intromittendo Rebus Ecclesiasticis in Vasconia tempore vacationis Ecclesiarum: anno 1274.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Regi Angliae illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

UT Rex qui te ad Regni solium sublimavit, dirigat prosperè gressus tuos Jura Ecclesiastica, immo sua debes tuis temporibus illibata facere conservari, & Ecclesias, ac personas Ecclesiasticas a suis oppressoribus regalis potentiae brachio defendere. Sanè ad audientiam nostram venerabili fratre nostro Auxitanensi Archiepiscopo referente pervenit, quod

ANNO
1273.
IV.Ex Angl.
Arch. Rimer
Tom. 2. pag.
20.V.
Ex Archiv.
Rimer Tom.
2. pag. 36.

ANNO
1273.

si aliquam ex Ecclesiis Cathedralibus Provinciae Auxitanensis vacare contingat; Nobilis Vir... Senescallus tuus in Vasconia administrationem bonorum temporalium ipsius Ecclesie vacantis quamdiu eam vacare contingit, contra iustitiam occupare, ac detinere occupatam pro sua voluntate presumit, quanquam nulla ex eisdem Ecclesiis à te Regalia teneat, idque tibi, vel dicto Senescallo non competat de consuetudine vel de Jure.

Cum igitur laicis disponendi de rebus Ecclesiasticis nulla sit attributa potestas, serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè, quatenus talia, quæ redundant in tui derogationem honoris per eundem Senescallum fieri nullatenus patiaris; Sed Ecclesias ipsas, pro divina & nostra reverentia, habens propensius commendatas, eas & bona ipsarum in suis iuribus & libertatibus favore Regio prosequaris; ita quod præter divinæ retributionis præmium condigna tibi à nobis proveniat actio gratiarum. Datum Lugduni decimo Calendis Septembris Pontificatus nostri Anno tertio.

V I.
Ex Archiv.
Aug. Rimer.
Tom. 2. pag.
36.

Bulla Levelino Principi Valliæ, de quadam compositione, per Prælatos inter dictum Levelinum & Davidem Fratrem suum: anno 1274.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro, Levelino Principi Valliæ salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum à vobis petitur quod iustum est, & honestum, tam vigor aequitatis, quam ordo exigit rationis ut id per sollicitudinem Officii nostri ad debitum perducatur effectum.

Sanè petitio tua, nobis exhibita continebat, quod dudum inter te, & nobilem virum David Fratrem tuum, super quibusdam Terris, Possessionibus & Rebus aliis, materia questionis exorta; tandem mediantibus venerabilibus fratribus nostris Bangoren, & Assaphen Episcopis, Amicabilis super his inter partes compositio intervenit, de observanda compositione huiusmodi hinc inde corporali præstiti juramento: Et nihilominus jurisdictioni eorundem Episcoporum super hoc eo modo vos submittere curavistis, videlicet ut dicti Episcopi in partem, contra compositionem prædictam venientem, possent censuram Ecclesiasticam exercere, ac obscuritates ipsius compositionis, si fortassis emergent interpretari, & etiam declarare, prout secundum Deum viderent qualitati negotii, & quieti earundem partium expedire.

Postmodum verò, super quibusdam articulis, in compositione ipsa contentis, qui in aliqua parte sui debitum & obscuritatem habebant inter prædictas partes questione suborta iidem Episcopi prout ex forma huiusmodi submissionis poterant, in præfatis articulis circa dubium & obscuritatem prædictam quandam interpretationem & declarationem fecerunt providam & salubrem; prout in litteris inde confectis eorundem Episcoporum Sigillis munitis plenius dicitur continere.

Nos itaque, tuis supplicationibus inclinati, interpretationem & declarationem prædictas, sicut providè factæ sunt, ratas & gratas habentes, illas auctoritate Apostolica confirmamus, & præfatis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo hominum omnino liceat hanc paginam

nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Lugduni 15. Calendas Septembris Pontificatus nostri Anno tertio.

MARTINUS II. DICTUS IV.

Vide Compendium Vitæ in Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 157.

Processus habitus contra PETRUM Regem Aragonum, anno 1282. Indictione undecima.

MARTINUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad certitudinem presentium, & memoriam futurorum.

Longa ferè series, ipsiusque diffusa narratio, cui vix tempora multa sufficerent, tædio grandi nimirum audientes afficeret, si quondam Friderici olim Romanorum Imperatoris, posterorumque suorum culpas horrendas, & excessus infandos, ab ipsis contra Deum, & contra Romanam Ecclesiam commissos, ac processus perinde per Romanos Pontifices prædecessores nostros ritè habitos contra ipsos, pænafque iuste illis indictas repetitio seriosa narret. Ideoque summa rerum fastigia, prout imminentium casuum necessitas exigit, absque seditionis injuriâ materia patitur, decrevimus prosequenda. Et quidem communem non credimus latere notitiam, qualiter felicitis recordationis Innocentius Papa quartus prædecessor noster, memoratum Fridericum, qui se per eosdem suos excessus & culpas innumeras indignum Imperio & Regno, omnique honore ac dignitate reddiderat, in Concilio Lugdunensi, eodem approbante Concilio; propter suas iniquitates à Deo ne regnaret vel imperaret, abjectum ostendit, & denuntiavit omni honore ac dignitate privatum à Domino, & nihilominus sententiâ contrâ ipsum Fridericum latâ plenius continetur.

Qualiter etiam post ejusdem Friderici obitum licet Regnum Siciliae ad dispositionem Ecclesie Romanae, cuius Juris & proprietatis existit, esset liberè devolutum, idemque prædecessor de illo se provisurum in eodem Concilio publicè prædixisset, quondam Conradus dicti Friderici natus, quamquam in eodem Regno ex ipsius sui primogenitoris successione nullum penitus jus haberet, tamen sicut ex præmissis apparet, nec ille mortis suæ tempore habuisset, nec aliàs eidem Conrado jus competeret in eodem, ipsum Regnum temerariâ presumptione occupavit, nec illius recentioris facti memoriam obliteravit oblivio, videlicet quòd ipso Conrado subtracto de medio, quidam Manfredus tunc Princeps Tarentinus, quem velut de copulâ damnatâ susceptum, à dicti Regni successione non solum præmissa ejusdem Friderici privatio, sed etiam macula illegitima natiuitatis arcebat, contra juramentum fidelitatis, quod dicto prædecessori præstiterat, temerè veniens sub quondam Conradini nati dicti Conradi, sui que nepotis, simulatâ protectione tutoriâ ad

ANNO
1274.ANNO
1281.I.
Ex spicil.
Dacheri
Tom. 3. n.º.
ed. pag. 684.In Concilio
Lugdun. Fri-
doricus Im-
perio spoli-
atus.Manfredi
Gesta.

quaf